

УДК 330.34.01:330.341.1:658

DOI: <https://doi.org/10.32847/business-navigator.60-15>**Ємельянов О.Ю.**

доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри
економіки підприємства та інвестицій
Національний університет «Львівська політехніка»

Ymelyanov Olexandr

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Business Economics and Investment
Lviv Polytechnic National University

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДВИЩЕННЯ РИНКОВОЇ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ємельянов О.Ю. Методологічні засади оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємств. Метою цього дослідження є розроблення методологічних засад оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємств. Встановлено ієрархічний характер процесу формування ринкової вартості підприємства. Показано, що чинниками такого формування, які знаходяться на найвищому щаблі ієрархії, виступають оптимальний приріст середньорічного чистого прибутку підприємства та оптимальна ставка капіталізації цього прибутку. Запропоновано показник та побудовано модель оцінювання потенціалу зростання ринкової вартості власного капіталу підприємства. Ця модель передбачає поділ очікуваного приросту величини власного капіталу суб'єкта господарювання на кілька складників із їх подальшим сумуванням. Використання запропонованого підходу до оцінювання потенціалу зростання ринкової вартості підприємств у практиці їхньої діяльності дасть змогу визначити сукупність техніко-технологічних та організаційно-економічних заходів щодо забезпечення такого зростання, а також встановити оптимальні параметри цих заходів.

Ключові слова: потенціал, підприємство, економічний розвиток, ринкова вартість, власний капітал, ставка капіталізації.

Ємельянов А.Ю. Методологические основы оценки потенциала роста рыночной стоимости предприятий. Целью исследования является разработка методологических основ оценки потенциала повышения рыночной стоимости предприятий. Установлен иерархический характер процесса формирования рыночной стоимости предприятия. Показано, что факторами такого формирования, которые находятся на высшей ступени иерархии, выступают оптимальный прирост среднегодовой чистой прибыли предприятия и оптимальная ставка ее капитализации. Предложен показатель и построена модель оценки потенциала роста рыночной стоимости собственного капитала предприятия. Эта модель предполагает разделение ожидаемого прироста величины собственного капитала предприятия на несколько составляющих с их последующим суммированием. Использование предложенного подхода к оценке потенциала роста рыночной стоимости предприятий в практике их деятельности позволит определить совокупность технико-технологических и организационно-экономических мероприятий по обеспечению такого роста, а также установит оптимальные параметры этих мероприятий.

Ключевые слова: потенциал, предприятие, экономическое развитие, рыночная стоимость, собственный капитал, ставка капитализации.

Ymelyanov Olexandr. Methodological frameworks for assessing the potential to increase the market value of enterprises. The formation of long-term business plans of enterprises should be based on a preliminary assessment of the potential of their economic development. This potential is determined by the ability of enterprises to increase the current level of their economic opportunities, thereby forming their strategic economic potential, and successfully implement these opportunities. Since market value of enterprises is one of the most generalizing indicators of assessing their total economic potential, a possible approach to assessing the potential of economic development of enterprises is to determine the potential to increase their market value. Therefore, the purpose of this study is to develop methodological frameworks for assessing the potential to increase the market value of enterprises. The hierarchical nature of the process of formation of the market value of the enterprise is established. It is shown that the factors of such formation, which are at the highest level of the hierarchy, are the optimal increase in the average annual net profit of the enterprise, the optimal rate of capitalization of the enterprise profit, and the optimal amount of investment in the enterprise development. The indicator and the model of estimation of the potential of the increase in the market value of equity of the enterprise are offered. This model assumes the division of the expected increase in the amount of equity of the entity into several components with their subsequent summation. At the same time,

the expected increase in the net profit of the enterprise and the change in the capitalization rate of this profit due to the implementation of certain measures to form and realize the potential to increase the market value of equity of the enterprise is estimated. The use of the proposed approach to the assessment of the potential to increase the market value of enterprises in the practice of their activities will allow determining the set of technical, technological, organizational and economic measures to ensure such growth, as well as to establish the optimal parameters of these measures. In this case, the maximum difference between the growth of the market value of enterprises and investments in achieving this growth will be the criterion of optimality.

Key words: potential, enterprise, economic development, market value, equity, capitalization rate.

Постановка проблеми. Забезпечення зростання рівня ділової активності підприємств та величини фінансових результатів їхньої господарської діяльності потребує попереднього оцінювання потенціалу економічного розвитку суб'єктів господарювання. Таке оцінювання, серед іншого, повинно передбачати застосування певного узагальнюючого показника, який би досить повно характеризував величину перспективних економічних можливостей підприємств. Одним із таких показників, що прямо чи опосередковано характеризує усі складники економічних можливостей суб'єктів підприємницької діяльності, може виступати прогнозна ринкова вартість підприємств після реалізації комплексу заходів з її збільшення. За таких умов оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємств надає можливість отримання досить повної інформації про перспективи їхнього подальшого економічного розвитку та, відповідно, дає змогу розробити стратегію та плани, спрямовані на реалізацію цих перспектив. З цією метою необхідним є розроблення методологічних засад оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині у науковій економічній літературі представлено значну кількість праць, присвячених розробленню показників та методів оцінювання сукупного економічного потенціалу підприємств та його окремих різновидів. Значних результатів у вирішенні цього завдання досягли, зокрема, такі вчені, як О.І. Гончар, В.А. Гришко, В.В. Козик, В.В. Коновал, Н.Г. Міщенко, Г.В. Осовська, Т.І. Тищенко та інші. Також слід відзначити плідні дослідження, проведені такими науковцями, як Л.І. Лесик, І.О. Максименко, Н.А. Мамонтова, О.Г. Мендрул, О.О. Хімійон та інші, стосовно вивчення закономірностей формування ринкової вартості підприємств та створення дієвого інструментарію оцінювання та управління нею. Водночас питання розроблення методології оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємств, який виступає одним із складників сукупного стратегічного економічного потенціалу суб'єктів підприємництва, на тепер остаточно не вирішено і потребує проведення подальших досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є розроблення методологічних засад оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємств. Досягнення цієї мети потребує вирішення таких головних завдань: встановлення показника оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємств; дослідження закономірностей формування цього потенціалу; розроблення методу оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості власного капіталу підприємств.

Виклад основного матеріалу. Необхідно відзначити, що досить розповсюджене твердження про те,

що критерієм ухвалення оптимальних господарських рішень на підприємстві є максимум його ринкової вартості, потребує внесення двох уточнень. По-перше, власників підприємства повинна насамперед цікавити можливість зростання величини його власного капіталу. По-друге, збільшення вартості підприємства часто потребує реалізації інвестиційних заходів. Відповідно, можливою є ситуація, за якої зростання вартості підприємства не буде виправданим з погляду ефективності понесених з цією метою інвестиційних витрат.

З наведених вище міркувань випливає, зокрема, той факт, що у процесі розроблення та реалізації управлінських рішень власники та менеджери підприємств повинні прагнути не стільки максимізувати, скільки оптимізувати ринкову вартість суб'єктів господарювання (точніше – їхнього власного капіталу). Враховуючи це, як показник оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємства доцільно використовувати різницю між оптимальною та фактичною (наявною) вартістю його власного капіталу:

$$\Delta B = B_{opt} - B_0, \quad (1)$$

де ΔB – величина потенціалу підвищення ринкової вартості власного капіталу підприємства, грошових одиниць; B_{opt} – оптимальна величина ринкової вартості власного капіталу підприємства, грошових одиниць; B_0 – фактична величина цієї вартості, грошових одиниць.

У разі, якщо для оцінювання ринкової величини власного капіталу підприємства застосувати метод капіталізації, то тоді вираз (1) набуде такого вигляду:

$$\Delta B = \frac{\Pi_{opt}}{E_{конт}} - B_0, \quad (2)$$

де Π_{opt} – оптимальна сподівана середньорічна величина чистого прибутку підприємства, грошових одиниць; $E_{конт}$ – оптимальна величина ставки капіталізації цього прибутку, частки одиниці.

При цьому критерій оптимізації ринкової вартості власного капіталу підприємства може бути представлено таким чином:

$$K = f(I) - I \rightarrow \max, \quad (3)$$

де $f(I)$ – функція, що ставить у відповідність певнуде $f(I)$ – функція, що ставить у відповідність певному обсягу інвестицій I , які фінансуються за рахунок внутрішніх джерел підприємства і вкладені у реалізацію заходів із підвищення ринкової вартості його власного капіталу, максимально можливу величину такої вартості, грошових одиниць.

Таким чином, оптимальна вартість власного капіталу підприємства буде дорівнювати значенню функції $f(I)$ при оптимальній величині інвестицій I .

З урахуванням викладеного можливо запропонувати ієрархічну модель формування потенціалу підвищення ринкової вартості підприємства. При цьому чинники, що знаходяться на нижчих рівнях такої ієрархії, будуть справляти вплив на чинники, які перебувають на більш високому рівні.

Загалом доцільно виконати такий розподіл чинників формування потенціалу підвищення ринкової вартості підприємства за рівнями їхньої ієрархії:

1-й (базовий) щабель – управлінські компетенції, програмне забезпечення та бази даних, необхідні для розроблення, ухвалення та впровадження управлінських рішень стосовно забезпечення підвищення ринкової вартості власного капіталу підприємства;

2-й щабель – параметри ресурсного забезпечення реалізації заходів із підвищення ринкової вартості власного капіталу підприємства, зокрема оптимальна величина інвестицій, що фінансуються за рахунок внутрішніх джерел, вкладених у реалізацію заходів із підвищення ринкової вартості власного капіталу підприємства;

3-й щабель – оптимальні величини цін та питомої собівартості продукції підприємства за її видами, натуральних обсягів збутової діяльності підприємства, надбавки за ризик та інших видів надбавок, що включаються до складу ставки капіталізації;

4-й щабель – оптимальний приріст сподіваної середньорічної величини чистого прибутку підприємства та оптимальна величина ставки капіталізації.

Слід відзначити, що між чинниками формування потенціалу підвищення ринкової вартості підприємства можуть існувати не лише вертикальні, але й горизонтальні зв'язки. Зокрема, натуральні обсяги збутової діяльності можуть справляти вплив як на рівень цін на продукцію, яку виготовляє підприємство, так і на ризикованість його господарської діяльності.

Інший підхід до оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємства полягає у поділі очікуваного її приросту за величиною власного капіталу суб'єкта господарювання на кілька складових частин з їх подальшим сумуванням. Ці складники включатимуть:

1) приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства за рахунок зниження питомої собівартості його продукції за наявних фізичних обсягів її виробництва та збуту за умови відсутності потреби в інвестиційних витратах у реалізацію відповідних заходів:

$$\Delta B_1 = \frac{\Delta \Pi_{p1}}{E_{k0}}, \quad (4)$$

де ΔB_1 – приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства за рахунок зниження питомої собівартості його продукції за наявних фізичних обсягів її виробництва та збуту за умови відсутності потреби в інвестиційних витратах у реалізацію відповідних заходів; $\Delta \Pi_{p1}$ – приріст чистого прибутку за рахунок зниження питомої собівартості його продукції за наявних фізичних обсягів її виробництва та збуту; E_{k0} – базова річна ставка капіталізації для власного капіталу підприємства у частках одиниці;

2) приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства за рахунок оптимізації фізичних обсягів виробництва та збуту продукції за умови відсутності потреби в інвестиційних витратах у реалізацію відповідних заходів:

$$\Delta B_2 = \frac{\Delta \Pi_{p2}}{E_{k0}}, \quad (5)$$

де ΔB_2 – приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства за рахунок оптимізації фізичних обсягів виробництва та збуту продукції за умови відсутності потреби в інвестиційних витратах у реалізацію відповідних заходів; $\Delta \Pi_{p2}$ – приріст чистого прибутку завдяки оптимізації фізичних обсягів виробництва та збуту продукції підприємства;

3) приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства за рахунок скорочення його зайвих активів з одночасним зниженням величини позичкового капіталу підприємства без зміни величини операційних доходів та витрат суб'єкта господарювання:

$$\Delta B_3 = \frac{\Pi_{p0} + \Delta \Pi_{p1} + \Delta \Pi_{p2} + \Delta \Pi_{p3}}{E_{k1}} - (B_0 + \Delta B_1 + \Delta B_2), \quad (6)$$

де ΔB_3 – приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства за рахунок скорочення його зайвих активів з одночасним зниженням величини позичкового капіталу підприємства без зміни величини операційних доходів та витрат суб'єкта господарювання; $\Delta \Pi_{p3}$ – приріст чистого прибутку підприємства за рахунок скорочення його зайвих активів з одночасним зниженням величини позичкового капіталу підприємства без зміни величини операційних доходів та витрат суб'єкта господарювання; E_{k1} – скоригована ставка капіталізації власного капіталу підприємства після скорочення його зайвих активів з одночасним зниженням величини позичкового капіталу підприємства без зміни величини операційних доходів та витрат;

4) приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства завдяки реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок позик:

$$\Delta B_4 = \frac{\Pi_{p0} + \Delta \Pi_{p1} + \Delta \Pi_{p2} + \Delta \Pi_{p3} + \Delta \Pi_{p4}}{E_{k2}} - (B_0 + \Delta B_1 + \Delta B_2 + \Delta B_3), \quad (7)$$

де ΔB_4 – приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства завдяки реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок позик; $\Delta \Pi_{p4}$ – приріст чистого прибутку підприємства завдяки реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок позик; E_{k2} – скоригована ставка капіталізації власного капіталу підприємства після реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок позик;

5) приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства завдяки реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок власних джерел коштів:

$$\Delta B_5 = \frac{\Pi_{p0} + \Delta \Pi_{p1} + \Delta \Pi_{p2} + \Delta \Pi_{p3} + \Delta \Pi_{p4} + \Delta \Pi_{p5}}{E_{k3}} - (B_0 + \Delta B_1 + \Delta B_2 + \Delta B_3 + \Delta B_4), \quad (8)$$

де ΔB_5 – приріст ринкової вартості власного капіталу підприємства завдяки реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок власних джерел коштів; $\Delta \Pi_{p5}$ – приріст чистого прибутку підприємства завдяки реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок власних джерел коштів; E_{k3} – скоригована ставка капіталізації власного капіталу підприємства після реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок власних джерел коштів.

Важливо відзначити той факт, що реалізація інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок позик, є доцільною за умови додатного значення показника (7),

**Показники оцінювання можливого приросту ринкової вартості
власного капіталу досліджуваних підприємств**

Назви показників	Значення показників за підприємствами			
	ТЗОВ «Завод Електрон-побутприлад»	ТЗОВ «Захід-Буд-Сервіс»	ПП «Автотехно-будсервіс»	ТЗОВ «Галтранс-рембуд»
1. Приріст ринкової вартості власного капіталу підприємств за рахунок, тис. грн.:				
1.1. Зниження питомої собівартості їхньої продукції за існуючих фізичних обсягів її виробництва та збуту за умови відсутності потреби в інвестиційних витратах у реалізацію відповідних заходів	18,3	20,7	54,2	34,1
1.2. Оптимізації фізичних обсягів виробництва та збуту продукції за умови відсутності потреби в інвестиційних витратах у реалізацію відповідних заходів	48,1	63,9	35,7	77,0
1.3. Скорочення зайвих активів з одночасним зниженням величини позичкового капіталу підприємств без зміни величини їх операційних доходів та витрат	98,6	53,5	65,6	49,2
1.4. Реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок позик	136,5	96,2	74,8	116,9
1.5. Реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок власних джерел коштів	34,0	57,1	53,2	87,4
2. Загальний приріст ринкової вартості власного капіталу, тис. грн.	335,5	291,4	283,5	364,6
3. Приріст ринкової вартості власного капіталу підприємств у відсотках до початкового значення цієї вартості, %	16,2	7,3	9,4	11,2

Джерело: розраховано автором

а умовою доцільності реалізації інвестиційних заходів, що фінансуються за рахунок власних джерел коштів, є перевищення значення показника (8) над сумою вкладених інвестицій.

Проілюструємо запропонований підхід до оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємства на прикладі оцінювання можливого приросту ринкової вартості власного капіталу чотирьох підприємств Львівської області. Відповідні показники наведені у табл. 1.

Як випливає з даних, наведених у табл. 1, потенціал зростання ринкової вартості власного капіталу досліджуваних підприємств є доволі високим, оскільки очікуваний приріст ринкової вартості власного капіталу у відсотках до початкового значення цієї вартості коливається за підприємствами від 7,3% до 16,2%.

Висновки. У процесі розроблення та реалізації управлінських рішень власники та менеджери підприємств

повинні прагнути не стільки максимізувати, скільки оптимізувати ринкову вартість суб'єктів господарювання (точніше, їхнього власного капіталу). Враховуючи це, як показник оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємства доцільно використовувати різницю між оптимальною та фактичною (наявною) вартістю його власного капіталу. Дослідження особливостей формування цього потенціалу доцільно базувати на запропонованій ієрархічній моделі такого формування, що містить чотири щаблі. Можливим підходом до оцінювання потенціалу підвищення ринкової вартості підприємства є поділ очікуваного її приросту за величиною власного капіталу суб'єкта господарювання на кілька складників з їх подальшим сумуванням. Реалізація цього підходу вимагає детального обґрунтування способів коригування ставки капіталізації, що може виступати предметом подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Гончар О.І. Оптимізація економічного оцінювання потенціалу підприємства. *Торгівля. Комерція. Підприємництво: збірник наукових праць*. 2015. № 19. С. 49–53.
2. Гришко В.А., Смельянов О.Ю., Крет І.З. Оцінювання поточного та стратегічного рівня інвестиційного потенціалу машинобудівних підприємств. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» Проблеми економіки та управління*. 2010. Вип. 683. С. 210–215.
3. Козик В.В., Смельянов О.Ю., Лесик Л.І. Система показників оцінювання поточного рівня ендogenous економічного потенціалу підприємств. *Економічний простір*. 2014. № 86. С. 173–184.
4. Коновал В.В. Оцінювання потенціалу розвитку підприємств легкої промисловості. *Вісник Херсонського державного університету*. 2014. № 6(2). С. 206–209.
5. Міщенко Н.Г., Мішук А.І. Розвиток підприємства на основі інформаційного та інноваційного потенціалу. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2016. Вип. 4(236). С. 191–204.

6. Осовська Г.В., Фещенко А.О. Управління інтелектуальною складовою інноваційного потенціалу при здійсненні технологічних інновацій на підприємствах харчової промисловості. *Інноваційна економіка*. 2015. № 3(58). С. 54–60.
7. Тищенко Т.І. Оцінювання інноваційного потенціалу промислового підприємства. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2015. № 2(2). С. 65–71.
8. Лесик Л.І. Чинники впливу на процес формування ринкової вартості промислового підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.4. С. 246–252.
9. Максименко І.О., Бокій В.І. Ринкова вартість підприємства як результат реалізації його економічного потенціалу. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2008. № 3(1). С. 192–221.
10. Мамонтова Н.А. Побудова системи управління вартістю компанії. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 1(103). С. 21–26.
11. Мендрул О.Г. *Управління вартістю підприємств : монографія*. Київ : КНЕУ, 2002. 272 с.
12. Хіміон О.О. Теоретичні і методичні засади оцінки управління вартістю компанії. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 5(107). С. 150–158.

References:

1. Ghonchar O.I. (2015) Optymizacija ekonomichnogho ocinjuvannja potencialu pidpryjemstva [Optimization of economic evaluation of enterprise potential]. *Torghivlja. Komerција. Pidpryjemnyctvo: zbirnyk naukovykh pracj*, no. 19, pp. 49–53.
2. Ghryshko V.A., Jemeljanov O.Ju., Kret, I.Z. (2010) Ocijnjuvannja potocnogho ta strategichnogho rivnja investycijnogho potencialu mashynobudivnykh pidpryjemstv [Assessment of the current and strategic level of investment potential of machine-building enterprises]. *Visnyk Nacionaljnogho universytetu «Ljvivs'ka politehnika» Problemy ekonomiky ta upravlinnja*, no. 683, pp. 210–215.
3. Kozyk V.V., Jemeljanov O.Ju., Lesyk L.I. (2014) Systema pokaznykiv ocijnjuvannja potocnogho rivnja endoghenogho ekonomichnogho potencialu pidpryjemstv [System of indicators for assessing the current level of endogenous economic potential of enterprises]. *Ekonomichnyj prostir*, no. 86, pp. 173–184.
4. Konoval V.V. (2014) Ocijnjuvannja potencialu rozvytku pidpryjemstv leghkoji promyslovosti [Assessing the development potential of light industry enterprises]. *Visnyk Kherson's'kogho derzhavnogho universytetu*, no. 6(2), pp. 206–209.
5. Mishhenko N. Gh., Mishhuk A.I. (2016) Rozvytok pidpryjemstva na osnovi informacijnogho ta innovacijnogho potencialu [Enterprise development based on information and innovation potential]. *Naukovyj visnyk Odes'kogho nacionaljnogho ekonomichnogho universytetu*, no. 4(236), pp. 191–204.
6. Osovs'ka Gh.V., Feshhenko A.O. (2015) Upravlinnja intelektualnoju skladovuju innovacijnogho potencialu pry zdijshnenni tekhnologichnykh innovacij na pidpryjemstvakh kharchovoji promyslovosti [Management of the intellectual component of innovation potential in the implementation of technological innovations in the food industry]. *Innovacijna ekonomika*, no. 3(58), pp. 54–60.
7. Tyshhenko T.I. (2015) Ocijnjuvannja innovacijnogho potencialu promyslovogho pidpryjemstva [Estimation of innovative potential of the industrial enterprise]. *Ekonomichnyj visnyk DVNZ UDKhTU*, no. 2(2), pp. 65–71.
8. Lesyk L.I. (2013) Chynnyky vplyvu na proces formuvannja rynkovoji vartosti promyslovogho pidpryjemstva [Factors influencing the process of forming the market value of an industrial enterprise]. *Naukovyj visnyk NLTU Ukrainy*, no. 23.4, pp. 246–252.
9. Maksymenko I.O., Bokij V.I. (2008) Rynkova vartistj pidpryjemstva jak rezuljtat realizaciji jogho ekonomichnogho potencialu [Market value of the enterprise as a result of realization of its economic potential]. *Visnyk Khmel'nyckogho nacionaljnogho universytetu*, no. 3(1), pp. 192–221.
10. Mamontova N.A. (2010) Pobudova systemy upravlinnja vartistju kompaniji [Building a company value management system]. *Actual problems of economics*, no. 1(103), pp. 21–26.
11. Mendrul O.Gh. (2002) *Upravlinnja vartistju pidpryjemstv* [Enterprise value management]. Kyjiv: KNEU. (in Ukrainian)
12. Khimion O.O. (2010) Teoretychni i metodychni zasady ocinky upravlinnja vartistju kompaniji [Theoretical and methodical bases of an estimation of management of cost of the company]. *Actual problems of economics*, no. 5(107), pp. 150–158.